

Dunaalmás Község Polgármesterétől

H-2545 Dunaalmás, Almási u. 32. ☎: (36) (34) 550-005 Fax: (36) (34) 450-015

E-mail: polgarmester@dunaalmas.hu

Szám: DA/20-56/2024.

11 . napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

Dunaalmás Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2024. július 10-i rendes testületi ülésére

Tárgy: Tatabánya Megyei Jogú Város József Attila Könyvtár beszámolója a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer 2023. évi tevékenységéről

Előterjesztő: Makay Tibor polgármester

Készítette: Cseszneki Ágnes kirendeltség-vezető

Tisztelt Képviselő-testület!

Az önkormányzat és a Tatabánya Megyei Jogú Város József Attila Könyvtár által kötött megállapodás értelmében minden év május 31-ig a vármegyei könyvtár tájékoztatót küld a települési önkormányzatnak a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer előző évi tevékenységéről. A beszámolót az előterjesztés 1. melléklete tartalmazza.

A beszámoló szerint vármegyénkben a Település-ellátási és Módszertani Osztály 60 kistelepülési könyvtár ellátását szervezte, 95.878 fő dokumentum-ellátásáról és olvasóvá neveléséről gondoskodott 2023. évben.

A főbb ellátott feladataik a következők voltak:

- **Dokumentum ellátás:** A kistelepülési könyvtárosok igénye szerint beszereznek dokumentumokat, megrendelnek folyóiratokat. Településünkön 470.954 Ft értékben történt dokumentum-beszerzés.

A vármegyei könyvtár elindította a **Cloudlibrary szolgáltatást**, mely segítségével egy applikáción keresztül tudnak az olvasók ebookokat kölcsönözni.

- **Tárgyi eszköz beszerzések** révén cserélik a könyvtárak bútorzatát, fejlesztik az olvasótereket.. A településünk könyvtárában tárgyi eszköz beszerzés nem történt az elmúlt évben.

Dologi kiadások között szerepelnek az író- és irodaszerek, a könyvtári foglalkozásokhoz szükséges kézműves anyagokat megvásárlásai. Településünkön 466.506 Ft volt a tavalyi dologi kiadás.

- **Rendezvényszervezés:** Településünkön 1 rendezvényt bonyolítottak le 2023. év során, melynek költsége 65.000 Ft volt.
- **Információ-ellátás és PR tevékenység** keretében tájékoztatják a kistelepülési könyvtárakat érintő pályázatokról, képzési lehetőségekről.

- 2023. januárjában létrehozták a vármegyei könyvtár saját Youtube csatornáját.**
- **Képzéseket szerveznek** a könyvtárosok szakmai fejlődésének biztosítására.

Általánosságban elmondható hogy a kölcsönzött dokumentumok száma némi csökkenést mutat az előző évhez képest. A kistelepüléseken élők közül átlagosan a lakosság 10 %-a tagja a könyvtáraknak, ők viszont aktívan használják a szolgáltatásokat. Dunaalmáson viszont emelkedett a regisztrált használók száma, és a kölcsönzött dokumentumok száma is.

A könyvtárak másik nagy problémája az akadálymentesítés hiánya vagy részleges megléte. A látás- és hallássérültek részére semmilyen segítség nincs egyik települési könyvtárban sem és a szolgáltatások sem akadálymentesek. A hangoskönyv állomány bővítésével próbálnak kedvezni a fogyatékkal élő olvasóknak.

Sajnos évről évre kevesebb könyvet tudnak beszerezni az áremelkedések miatt, továbbá a rendezvényeken résztvevő vállalkozók a KATA-s adózás átalakítása miatt magasabb összegű tiszteletdíjat kérnek. Azonban a költségvetési támogatás összege 10 év óta változatlan mértékű. Előbbiek miatt új stratégiát kell kidolgozniuk a települések hatékony és teljeskörű ellátása érdekében.

Kérem, a tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatról dönteni szíveskedjen.

Dunaalmás, 2024. július 5.

Határozati javaslat:

Dunaalmás Község Képviselő-testületének .../2024. (VII. 10.) önkormányzati határozata Tatabánya Megyei Jogú Város József Attila Könyvtár Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszere 2023. évi tevékenységének beszámolójáról

Dunaalmás Község Képviselő-testülete

elfogadja a DA/20-56/2024. számú előterjesztés 1. melléklete szerint a Tatabánya Megyei Jogú Város József Attila Könyvtár beszámolóját a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer 2023. évi tevékenységéről.

Tisztelt Polgármester Asszony / Úr!

Az önkormányzat és a Tatabánya Megyei Jogú Város József Attila Könyvtár által kötött megállapodás értelmében minden év május 31-ig a vármegyei könyvtár tájékoztatót küld a települési önkormányzatoknak a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer előző évi tevékenységéről. Ezen feladatunknak eleget téve készítettük el a 2023-as év összefoglalóját, külön-külön kiemelve tevékenységünk egyes főbb területeit.

A beszámoló általános részében a vármegyei tendenciákat mutatjuk be, majd ezt követi az Önök településére vonatkozó szakmai és pénzügyi beszámoló, a hatékonyabb működést szolgáló javaslatokkal kiegészítve.

A Település-ellátási és Módszertani Osztály 60 kistépülési könyvtár ellátását szervezi Komárom-Esztergom vármegyében. A feladatokat 4 fő könyvtáros látja el teljes munkaidőben, valamint a vármegyei könyvtár rendszergazdája megbízási szerződéssel végzi az informatikai munkákat a településeken.

A KSZR-hez tartozó települések lakosságát tekintve 2023-ban összesen 95.878 fő (2022-ben 95.461 fő) dokumentum-ellátásáról és olvasóvá neveléséről kellett gondoskodunk.

A 2023-as időszak az előző évekhez képest probléma-mentesebbnek volt mondható, hiszen szerencsére sem egy újabb járvány, sem pedig az energiaválság nem akadályozta nagy mértékben a könyvtárak működését. Voltak ugyan „kisebb” problémák (pl. Annavölgyön a beázás, Gyermelyen az iskola épületének statikai állapota), és néhány településen ismét változott a könyvtáros kollégák személye, de ettől eltekintve úgy éreztük, hogy a tavalyi év egy békésebb időszak volt a vármegyében.

Dokumentum-ellátás

A kistépülési könyvtárosok igénye szerint 2023-ban 7 alkalommal rendeltünk dokumentumokat a Könyvtárellátótól (6.330 db), valamint az év során beszereztük azokat a könyveket is egyéb forrásból (pl. Bookline, 7books, Lyra Vác stb.), amelyek már nem kaphatók a Kellónál, de a kollégák szerették volna bővíteni velük a gyűjteményüket (136 db).

A Könyvtárellátótól a „Petőfi 200” program keretén belül 2x58 csomag érkezett 2023-ban.

A Detektív Kiadó is felajánlott meglévő készletéből minden KSZR-es településnek "A szóművész" című kötetből 1 példányt ajándékként, amelyért nagyon hálásak vagyunk. Ezen kívül még számos település kapott olvasóitól jó állapotú, megőrzésre érdemes könyveket, amelyeket szintén állományba vettünk. Összesen 1.993 db ajándékkönyv került feldolgozásra a Textlib rendszerben.

Előfizettünk 133 féle folyóiratot (337 példányban) 59 településnek (Tokod esetében a 14 db periodika költségét az önkormányzat ezúttal is átvállalta).

A vármegyei könyvtár elindította 2023 júliusában a **Cloudlibrary** szolgáltatást, amely segítségével egy applikáción keresztül tudnak olvasóink e-bookokat kölcsönözni. A KSZR-hez tartozó településeken regisztrált, aktív könyvtári tagsággal és olvasójeggyel rendelkezők is ingyenesen igénybe tudják venni a szolgáltatást.

Folyamatosan építjük a közös TextLib katalógust, a települési könyvtárak állományának 98 %-át retrospektíven már feldolgoztuk, vagy más rendszerekből áttöltöttük. Bokodon és Keszthelyen 2023-ban csaknem befejezték a könyvtárosok a „régii” állomány feldolgozását.

Jelenleg a 60 települési könyvtár összes állománya 395.139 db dokumentum, ezért a szolgáltatóhelyek közül néhányban nagymértékű apasztásra van még szükség. Környén ezt a feladatot 2023-ban elvégeztük, és a vértessomlói könyvtár állományának ellenőrzése során is számos könyvet „kivontunk a forgalomból”. 2024-ben további 6 településen folytatjuk majd a munkát.

A Textlib rendszerből 2023 során összesen 3.824 db dokumentum került kivezetésre elhasználódás, rongálódás vagy elkallódás miatt. A kisteleplési kollégák a selejtezési szabályzat alapján már önállóan végzik az állományapasztást, csak néhány esetben kéri a segítségünket ehhez a feladathoz.

A községi könyvtárak olvasóinak továbbra is biztosítottuk a könyvtárközi (régiós) kölcsönzés lehetőségét. Az érdeklődés a JAMK gyűjteménye iránt egyre nagyobb, hiszen 2023-ban 24 település összesen 1.291 db könyvet kért saját olvasói számára, melyet egytől-egyig teljesíteni is tudtunk (2021-ben 836 db, 2022-ben 1.044 volt az igények száma).

Tárgyi eszközök beszerzése, dologi kiadások

A tavalyi évben Héreg és Tarján településen lecseréltük a javíthatatlanná vált multifunkcionális nyomtatókat, valamint Bajna és Kocs elavult számítógépe helyett újakat vásároltunk. Beszerztük néhány könyvtárnak a hatékonyabb működéshez szükséges eszközöket (pl. lamináló gép, nagyító lámpa). Szomoron pedig az olvasóteret modernizáltuk néhány színes asztallal és székekkel.

Vásárlások 2023-ban

Tárgyi eszköz megnevezése	Darabszám
Számítógép (Windows 10 operációs rendszerrel)	2
Multifunkciós nyomtató	2
Blokknyomtató	3
Lamináló gép	3

Az író- és irodaszerek, a könyvtári foglalkozásokhoz szükséges kézműves anyagok, valamint a nyomtatópatronok/tonerek beszerzését központilag valósítottuk meg az év során két alkalommal.

Egyre nagyobb igény mutatkozik a papírszínházak meséinek bővítésére, amelyet a kollégák már egymás között is cserélni szoktak, így kevesebb költségből több történetet olvashatnak fel a gyerekeknek.

A társasjátékok beszerzése is egyre népszerűbbé vált az elmúlt években, ezért ezeket is megpróbáljuk teljeskörűen, az igényeknek megfelelően megvásárolni. Bajna, Dömös és Pilismarót játékgyűjteményét 2023-ban is kiegészítettük jó néhány új dobozzal.

Rendezvény szervezés

2023-ban a 60 településen **361 programot** bonyolítottunk le a kisteleplési könyvtárosok aktív részvételével. A résztvevők száma összesen **11.058 fő** volt.

Készítettünk ajánlókat is a kollégák számára külön a gyermek és külön a felnőtt közönségre fókuszálva, továbbá ösztönöztük őket a helyi alkotók és kutatók, valamint a települési értékek bemutatására.

2023-ban is **4 fő rendezvénytípusra** koncentráltunk, melyeket többnyire támogatási keretből finanszíroztunk:

- **ismeretterjesztő előadások** (ide tartoztak a digitális kompetenciafejlesztő programok és tanfolyamok is): Bogárháton, Gógös Zsuzsanna (Mancsok és tappancsok), Moczik Csaba (MCE Felsőgallai Amatőrcsillagász Klub), Nagyné Papp Edit (Vakok és Gyengénlátók Egyesülete), Hidasi Zsolt Milán, Kántor-Jeskó Teodóra, Illés Adorján, Bántó Melinda, Zichó Viktor, Ponty Beatrix, Dunamente Ökocentrum, Szilassi Andrea, Bajnai Zöld Tündérek, Kosztka Gabriella, Ómagyar hagyományörzők, Retz Júlia, Endrei Judit, Csanádi Viktor
- **író-olvasó találkozók**: Dományi Zsuzsanna, Bosnyák Viktória, Palásthy Ágnes, Cserteg István, Weber Anikó, Telegdi Ágnes, M. Kácsor Zoltán, Fábrián Janka, Cselenyák Imre
- **könyvtárhasználati és olvasásfejlesztő foglalkozások**: Szlezákné Molnár Katalin, Tallér Edina és Gerner Csaba
- **könyvtárnépszerűsítő programok** (a kézműves-foglalkozások is ide tartoznak): Áldás együttes, Tarisznayok együttes, Tengeri Attila, Joós Tamás, Gregus Anikó (Fantázia Pont), Cseke Szabolcs (Tücsökszabi), Tormási Attila (Ribizli), Gábor Klára, Vigh-Boda Mária, Iliés Teofil, Horányi László, Zoltáni Zsolt, Nagy Judit, Erkel Ferenc Zeneiskola, Széltolók

együttes, Kifordítva zenekar, Latin Trió, Tasnádi Bence és Várvölgyi Szabolcs, Szaxon Csaba (Zenepalota együttes), Hangemberek (Horváth Zoltán és Vonka Viktor), Lóca együttes, Holló együttes, Handabanda zenekar, Panni és a kutyusok, Csudatáska Társulat, Galiba Társulat, Meseszó Egyesület, Miklós Ágnes, Ákom-Bákom Bábcsoport, CHIP Színház, Bábuci Bábszínház, Sanyi, Én és a Gyerekek Produkció, Tekergő Bábszínház, Portéka Színpad, Hahota Gyermekszínház, MiaManó Színház, Mocsai Pajtaszínház, Óperenciás Bábszínház, Gulliver Színpad, Színházikó Társulat, Lara Mesék Társulat, Pesti Zenés Színpad, Szabad Ötletek Színháza, Dvorák-Patka Színház – Molnárné Tamás Anetta, Bedő Bernadett, Papp Andrea, Negre Zsuzsanna.

Egyre népszerűbbek a kiállítások is a kistelepüléseken, hiszen 2023-ban 17 könyvtár kínált olvasói részére ilyen jellegű programot. Az alkotásokat és a roll-upos összeállításokat 1.514 fő tekintette meg.

Ászáron **Szilassi Andrea** tartott *Felkészülten és védetten az online világban* címmel előadást.

KönyvtárMozi szolgáltatásunk keretén belül 37 filmvetítést regisztráltunk, melyen 616 néző vett részt (2022-ben 89 filmet 1.283 fő nézett meg).

Település	Vetítések száma	Összes létszám	Gyerek létszám	Felnőtt létszám	Nyugdíjas létszám
Annavölgy	10	202	124	32	46
Bajna	2	15	2	3	10
Csolnok	18	334	300	34	0
Epöl	6	63	39	12	12
Pilismarót	1	2	0	0	2
Összesen:	37	616	465	81	70
Ebből tanóra keretében történt vetítés a megyében					37
Ebből tanóra keretében történt vetítések létszáma a megyében					72

A *Vándorgyűlés* előkészületeibe a vármegyei könyvtár bevonta a kistelepülések lakóit is, hiszen lelkes segítségükkel elkészült több, mint 700 db maradék anyagokból összeállított vászontáska, amelybe a szakmai eseményre érkezők ajándékait csomagoltuk.

Információ-ellátás, PR tevékenység

A kistelepülési könyvtárakat folyamatosan tájékoztattuk az őket érintő pályázatokról, képzési lehetőségekről, programokról. Az információellátást (áramlást) megkönnyíti honlapunk (www.kemkszr.hu) és a Facebook-on létrehozott zárt csoportunk, valamint folyamatosan tartjuk a kapcsolatot a kollégákkal e-mailen és telefonon is.

A KSZR honlapjának forgalmi adatai 2023-ra vonatkozóan:

- 355 esemény került az eseménynaptárba
- 13 bejegyzés került ki a honlapra
- 1.320 kép került a galériába
- 9.864 meglejtés volt a honlapon
- 4.618 látogató kereste fel honlapunkat
- 52.829 oldalletöltés volt a galériában

2023 januárjában létrehoztuk a KSZR saját **Youtube** csatornáját (<https://www.youtube.com/@jamkkszr2023/featured>), amelyen egyenlőre csak a korábbi évek díjátadó ünnepségei és az olvasótáborokban a gyerekek által készített kisfilmek kaptak helyet (ez utóbbiak csak a link ismeretében nézhetőek meg - a kiskorúakra való tekintettel).

Összegyűjtöttük a kistelepülési könyvtárakról a sajtóban megjelent cikkeket (a KEM-i 24 Órában 41 bejegyzés), valamint közzétettük a kollégák írásait *KemLib* című szakmai folyóiratunkban (2023-ban 10 lapszámban 21 cikk) és honlapunkon is.

A József Attila Könyvtár Tatabánya megújult honlapján (<https://www.jamk.hu/hu>) számos hasznos információ és program mellett az online elérhető adatbázisok használatára is folyamatosan felhívjuk a települési könyvtárosok figyelmét.

Olvasótábort szerveztünk Pilismaróton 25 gyermek részvételével 2023. augusztus 7-11. között – fő tematikánk az *Utazás* volt. **Eszes Rita** íróval Japánba utaztunk, **M. Kácsor Zoltán** pedig Dínómdánomba vitt el bennünket. Jártunk a Tejúton, majd Afrikába mentünk, ahol megtudtuk, hogy okosabbak vagyunk-e a csimpánzoknál. Kirándulásunkon ellátogattunk egy hajózási múzeumba, utaztunk komppal és kisvasúttal, majd megnéztük a *Hiúz Látogatóközpontban*, hogyan építik fel társadalmukat a levélvágó hangyák.

Bajnának egy vetélkedő díjazásához ajándékkönyveket vásároltunk, az annavölgyi gyereknap programhoz pedig ceruzákat, radiókat, noteszeket és KemGuru logóval ellátott szóróanyagokat ajánlottunk fel.

Kiosztottuk „Az év települési könyvtára 2023” díjat 3 kategóriában (lakosságszám alapján): **Annavölgy, Gyermely és Mocsa** részére; „Az év Komárom-Esztergom vármegyei kistelepülési könyvtárosa” vándordíjat pedig **Kinstädtner Andreának**, a bajóti könyvtár vezetőjének ítéltük oda.

Elkészítettük a *KSZR-naptárunkat* 2024. évre is, valamint kisebb ajándécsomaggal leptük meg (ezúttal is) a kistelepülési kollégákat karácsonykor, és egy évzáró szakmai napra is meghívtuk őket, hogy egy kicsit kötetlenebbül tudjuk együtt tölteni az időt, mint a munkanapokon.

Képzések – a szakmai fejlődés biztosítása

2023-ban rengeteg egyéb feladatunk miatt (pl. Vándorgyűlés, szakmai konferenciák) csak egy alkalommal, december 15-én szerveztünk szakmai tájékoztatót kistelepülési könyvtárosainknak a vármegyei könyvtárban. Azonban az általunk szervezett 3 konferenciára is meghívtuk a kollégákat, akik szívesen jöttek és bővítették ismereteiket.

2023. április 19. **II. Országos Zöldkönyvtári Konferencia**

2023. július 12-15. **Vándorgyűlés**

2023. október 2. ....a **JAMK-ban - könyvtárszakmai konferencia** az Országos Könyvtári Napok keretében

E-tananyagtárunk segítségével (<https://oktatas.jamk.hu/>) 4 online „tanfolyamon” vehetnek részt az érdeklődők. Itt található többek között egy felhasználói kézikönyv is, melyből a Textlib rendszer teljes működését megismerhetik a hallgatók.

Könyvtári szakmai gyakorlatát a vármegyei könyvtárban töltötte **Süle Zsuzsanna**, gyermekyi kolléganő, aki jelenleg az ELTE-BTK informatikus-könyvtáros szakának hallgatója.

Minőségfejlesztés, minőségirányítás

Közreműködtünk a Kulturális és Innovációs Minisztérium felhívásának eljuttatásában a települések felé, melyben az iránt érdeklődtek, hogy 2022. december 2. napja óta történt-e olyan eszköz beszerzése, amely a mozgási, látási, hallási, mentális vagy kommunikációs funkciókban sérült emberek valamely csoportja számára a szolgáltatások és dokumentumok hozzáférését biztosítja.

Az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtári Intézete megismételte 2023-ban országos felmérését a könyvtárak energia-veszélyhelyzeti működéséről. Átfogó képet szerettek volna kapni a nyitvatartások és a szolgáltatások alakulásáról, a veszélyhelyzet kihirdetése (2022. szeptember) után történt változásokról. A segítségünket kérték a kérdőív továbbításában a települések felé.

A József Attila Könyvtár Tatabánya 2023-ban elnyerte a *Minősített Könyvtár* címet. Az előkészületek és a pályázatírás során szerzett tapasztalatokat szeretnénk majd a vármegye könyvtárainak továbbadni, segíteni a kollégákat, amennyiben szeretnék ők is hasonló elismerést szerezni.

Könyvtárhasználat a szolgáltató helyeken

A regisztrált használók száma a könyvtárakban 2 %-os növekedést mutat a 2022-es adatokhoz képest, melynek talán az az oka, hogy 2023-ban nem voltak már kényszerű bezárások a szolgáltatóhelyeken és az olvasók is egyre bátrabban keresik fel a könyvtárakat. A személyes használatok száma némileg csökkent 2022-höz képest, de nem jelentősen.

A kölcsönzött dokumentumok száma fokozatos emelkedést mutatott a járvány megszűnése óta. 2021-hez képest már 37 %-kal több könyvet vittek haza az olvasók 2022-ben, azonban 2023-ban 6 %-os csökkenés mutatkozik ezen a téren. Talán az adatok változásában az is közrejátszik, hogy a pandémia idején új szolgáltatásként bevezetett házhozszállítás már egyre kevesebb településen valósul meg (2022-ben 20 könyvtár 496 db, 2023-ban 16 könyvtár 427 könyvet juttatott el ily módon az olvasókhoz).

	2022.	2023.
Lakosság (fő)	95 461	95 878
Regisztrált olvasó (fő)	9 360	9 546
Könyvtárhasználó (fő)	53 116	52 703
Kölcsönzött dokumentumok száma (db)	65 748	62 129

A fenti táblázatból kitűnik, hogy a kistelepüléseken élők közül átlagosan csak a lakosok 10 %-a tagja a könyvtáraknak (ez a szám évek óta változatlan), ők viszont aktívan használják a szolgáltatásokat. Egy olvasó a tavalyi évben átlagosan 5,9 db dokumentumot kölcsönzött ki, ami a 2022-es adathoz képest (7 db) némi csökkenést mutat.

Az OPAC (az online katalógus) használata egyre inkább előtérbe kerül nemcsak a kollégák, de az olvasók körében is, mivel 2023-ban már 5.635 alkalommal választották ezt a lehetőséget böngészésre, keresésre, hosszabbításra és előjegyzésre (2022-ben 4.758 db volt). Ezen a felületen a települések új könyvei teljes körűen elérhetőek, a régebbi állomány pedig folyamatosan frissül, ahogy a retrospektív dokumentumok feldolgozásra kerülnek. A jövőben tovább fogjuk erősíteni ezen szolgáltatásunk népszerűsítését.

A szolgáltató helyek infrastrukturális feltételei

A legnagyobb probléma a településeken továbbra is az akadálymentesítés hiánya, vagy csak részleges megléte. 60 település közül 41 helyen megoldott a mozgáskorlátozottak bejutása az épületbe, de a földszinti elhelyezkedés és az emeleten lévő könyvtárhelyiségek megközelítése lifttel vagy egyéb úton (pl. lépcsőlifttel) csupán néhány könyvtárnál működik. A belső helyiségek használata pl. kerekesszéssel vagy babakocsival viszont csak 8 szolgáltatóhelyen lehetséges.

A látás- és hallássérültek részére szinte semmilyen segítség (pl. vezetősáv, indukciós hurok) nincs egyik települési könyvtárban sem, és a szolgáltatások sem akadálymentesek (néhány helyen feliratok, piktogramok már felkerültek a polcokra, falakra). A hangoskönyv-állomány bővítésével próbálunk kedvezni a fogyatékkal küzdő olvasóinknak.

Humán erőforrás, szolgáltatások biztosítása

A nyitvatartási idő a településeknél elég széles skálán mozog, 2 és 60 óra között van a heti nyitvatartási órák száma. Főleg az 1000 fő alatti lakosságszámú településeken sajnos még mindig nem éri el a kívánt értéket, hiszen csupán heti 1-2 napban, 2-6 órás nyitvatartással működnek. A nagyobb

településeken már jobb a helyzet, de közöttük is akad egy-két település, amely csak heti 2 órában fogadja az olvasókat, ami 2000 fő feletti lakosság esetén nagyon kevés.

Kistelepülési könyvtáraink többségében rendelkeznek a kollégák a megfelelő végzettséggel, eltérés a törvényi előírásoktól csak az 1500 fő fölötti lakosságszámú településeken fordul elő egy-két esetben. Az előző években számíthattunk a helyi önkormányzatok segítségére a „beiskolázásokban”, de szükség esetén a KSZR támogatásból is segíteni tudjuk a kívánt szakképzettség megszerzését. 2023-ban a gyermeki könyvtár vezetője folytatta főiskolai tanulmányait az ELTE-n, bakonyzombathelyi kolléganőnk pedig megszerezte segédkönyvtáros végzettségét.

Az önkormányzatok főként részmunkaidőben, megbízási szerződéssel alkalmazzák a könyvtárosokat, amely a legtöbb esetben csupán a nyitvatartási időre korlátozódik, így az egyéb belső munkákat (pl. kézműves foglalkozás előkészítése) és az adminisztratív feladatokat a könyvtárosok úgymond a szabadidejükben látják el.

A központi költségvetési támogatás felhasználása

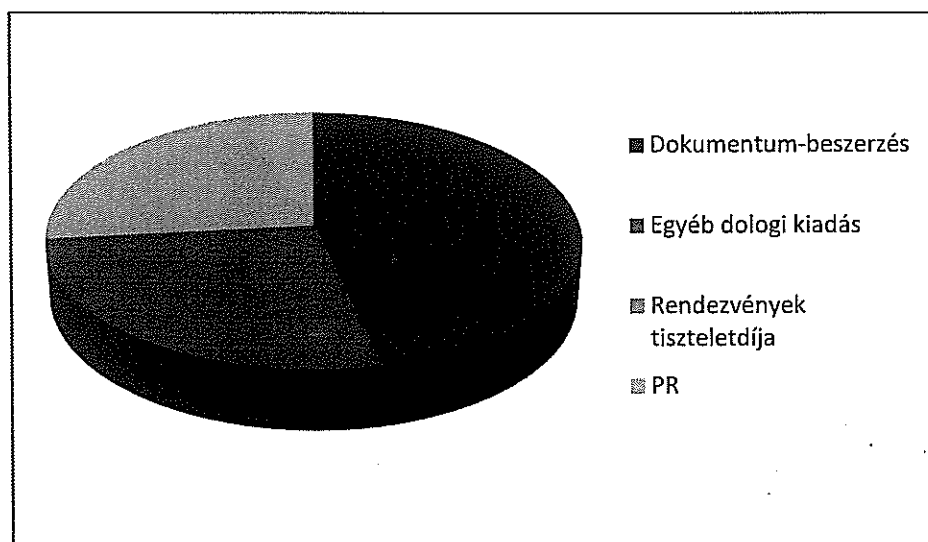
A József Attila Könyvtár Tatabánya a 2023-as kistelepülési könyvtári kiegészítő támogatást (összesen 53.829.840 Ft) az alábbi módon használta fel:

- dologi kiadások 91 %
- tárgyi eszközök vásárlása 2 %
- személyi juttatások (pl. megbízási díjak) 6 %
- személyi juttatások járulékai 1 %.

A dologi költségek magas százalékos arányát egyrészt az adja, hogy a könyvtárak többsége nem tudta 2022-ben sem teljes mértékben felhasználni a rendezvények finanszírozására fordítható keretet, ezért ezeket az összegeket 2023-ban átcsoportosítottuk - a beruházások „rovására”. Másrészt a fogyasztói és üzemanyag árak változásai miatt az egyéb kiadásaink összege is jelentősen növekedett.

A dologi ráfordítások az alábbi költségnevekből tevődnek össze:

- dokumentumbeszerzések (47 %),
- rendezvények tiszteletdíjai (21 %),
- PR költségek (5 %),
- egyéb dologi kiadások (27 %): gépkocsik költségei (pl. üzemanyag, karbantartás, adók); csomagküldő futárszolgálat díja (GLS); infokommunikációs kiadások (mobiltelefon és internet előfizetések) és postaköltség; szoftvertanácsadás és informatikai szolgáltatás díja; bankköltség; iroda- és írószerek, kézműves anyagok, nyomtatópatronok és könyvtári ügyviteli eszközök vásárlása.

Sajnos évről évre kevesebb könyvet tudunk beszerezni az áremelkedések miatt, valamint a KSZR-ből finanszírozott rendezvények száma is évi 1-2 alkalomra csökkent, mivel a KATA-s adózás átalakulása miatt az előadók újragondolták a tiszteletdíjukat. Viszont a költségvetési támogatás összege 10 éve változatlan, ezért új stratégiát kell kidolgoznunk majd a települések hatékony és teljeskörű ellátására.

A vármegyei könyvtár végzi a települési könyvtárak működéséről évente készülő statisztikai adatok nyilvántartását és rögzítését a Kultstat rendszerben. Az űrlapokon szereplő információk alapján, melyhez sok segítséget kapunk a települési könyvtárosoktól, minden évben készül egy terv, hogy mely területeken kell változtatni és hogyan tudnánk a meglévő adatokon javítani. Ehhez kérjük az Ön segítségét is.

A saját települési adatok az I. számú mellékletben találhatóak.

Tatabánya, 2024. május 21.

Tisztelettel.

Mikolasek Zsófia

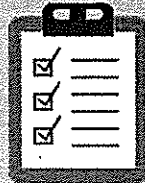
Mikolasek Zsófia
igazgató

KSZR 2023. év a számok tükrében

Mik voltak számunkra a legfontosabb dolgok a kistéleplési ellátásban?
Megmutatjuk!

01 – Beiratkozott olvasók

A regisztrált használók száma 2023. végén a 60 településen összesen: **9.548 fő**
Ebből a 14 éven aluli beiratkozott olvasók száma: **4.065 fő**
A könyvtárakat rendszeresen használók száma: **6.481 fő**

02 – Kölcsönzések

A kistéleplési könyvtárakban a 2023. évben összesen **40.482 fő fordult meg**.
A kölcsönzött dokumentumok száma **56.534 db** volt, melyből 18.292 db-ot 14 év alatti látogatóink vettek haza.

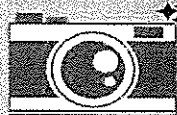

03 – Rendezvények

A 60 településen összesen **884 rendezvény** valósult meg, melyeken **22.108 fő vett részt**.
Kifállítások, családi programok, könyvtárbemutatók és továbbképzések várták a kicsiket és a nagyokat egyaránt.

04 – Online katalógus (OPAC)

Egyre népszerűbb az online katalógus használata a kistélepléseken is (**5.635 kattintás** 2023-ban). Az olvasók nemcsak böngészni és keresni tudnak a vármegye könyvtárának állományában, de lekérdezhetik olvasói állapotukat is, valamint hosszabbítani és előjegyezni is tudnak az OPAC segítségével.

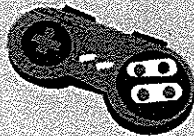

05 – Honlapunk

A <http://kem-kszr.hu/> weboldal forgalmi adatai 2023-ban:
- **355** esemény került az eseménynaptárba
- **13** bejegyzés került ki a honlapra
- **1.320** kép került a galériába
Honlapunkat **4.618 látogató** kereste fel 2023. évben.

06 – Állomány

A 60 település állománya 2023-ban **8.573 db könyvvel**, **9 db CD-vel** és **3 db DVD-vel** gyarapodott.
Olvasóink tavaly már **226 db e-book** közül is válogathattak.
Selejtezésre került **3.624 db dokumentum**.

07 – Kiemelt projektek

KemGuru olvasótábor szerveztünk Pilismaróton 25 gyermek részvételével 2023. augusztus 7-11. között – fő tematikánk az Utazás volt.
Állományellenőrzést hajtottunk végre Vértessomlón.

08 – Díjak, elismerések

"Az év települési könyvtára 2023" díjat 3 kategóriában osztottuk ki **Annavölgy, Egermely és Moca** részére.
"Az év Komárom-Esztergom vármegyei kistéleplési könyvtárosa" vándordíjat **Kinstadtner Andreának**, a bajóti könyvtár vezetőjének ítéltük oda.

József Attila Könyvtár Tatabánya
Település-ellátási és Módszertani Osztály

I.
Dunaalmás

A KSZR segítségével történt értékgyarapodás:

Dologi kiadások	Tárgyi beszerzések	Rendezvények	Dokumentumbeszerzés	Összesen
466 506 Ft	0 Ft	65 000 Ft	470 954 Ft	1 002 460 Ft

Rendezvény:

Vígh-Boda Mária: Márton-napi táncbáz

Könyvtárhasználat:

	2022	2023
Regisztrált használók száma	292 fő	326 fő
Ebből 14 éven aluli	131 fő	168 fő
Személyes használat	716	793
Kölcsönzött dokumentumok száma	264	312
14 éven aluliak által kölcsönzött dokumentumok száma	117	141